

УПОВНОВАЖЕНИЙ

Верховної Ради України з прав людини

вул. Інститутська, 21/8, м. Київ, 01008 E-mail: hotline@ombudsman.gov.ua тел. (044) 298 7033

_____. _____. 20__ № _____
На № _____ від _____. _____. 20__

Міністерство юстиції України

ПОДАННЯ

**про усунення порушень прав засуджених
на медичну допомогу**

В межах реалізації Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини на підставі статей 13 та 19-1 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, у період з 31 жовтня по 1 листопада 2022 року групою НПМ здійснено планове відвідування місця несвободи - медичної частини № 58 філії ДУ Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України в Хмельницькій області, у якій на час відвідування знаходилось на медичному обслуговуванні 248 засуджених, які перебувають у державній установі «Замкова виправна колонія «№ 58».

Статтею 3 Конституції України визнано найвищою соціальною цінністю людину, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпеку.

Статтею 49 Конституції України визначено, що держава створює умови для ефективного і доступного для всіх громадян медичного обслуговування.

Статтею 6 Основ законодавства України про охорону здоров'я визначено, що кожний громадянин України має право на охорону здоров'я, що передбачає медичний догляд, який є необхідним для підтримання здоров'я людини.

Частиною 1 статті 8 Кримінально-виконавчого кодексу України серед основних прав засуджених визначено право на охорону здоров'я, гуманне ставлення до них та на повагу їх людської гідності; засуджені не повинні підлягати жорстокому, нелюдському або такому, що принижує їх гідність, поводженню.

Проте у ході відвідування місця несвободи виявлено численні факти катувань, інших жорстоких, і

UB
Секретаріат Уповноваженого Верховної Ради України з прав
людини
№14962.2/22/39.3 від 30.12.2022
КЕП: Лубінець Д. В. 30.12.2022 12:01
5FB77F7B650371D0400000E88D010044560300

видів поведження та покарання, а також інші порушення прав людини та суттєві недоліки у діяльності вказаної державної установи, що потребують вжиття невідкладних заходів реагування щодо усунення виявлених порушень та недоліків, причин та умов, що їм сприяють, та притягнення винних осіб до відповідальності.

Так, в порушення вимог Стандартів медичної допомоги при вірусному гепатиті С у дорослих, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 15.01.2021 № 51, п'яти особам з підозрою на вірусний гепатит С не проводиться тестування методом полімеразної ланцюгової реакції, у зв'язку з чим вони не отримують необхідного лікування, що створює небезпеку поширення інфекції та загрожує життю та здоров'ю інших засуджених та персоналу установи.

В порушення вимог підпункту 4 пункту 4 Розділу IX Правил внутрішнього розпорядку слідчих ізоляторів Державної кримінально-виконавчої служби України, затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 14.06.2019 № 1769/5 та Державних будівельних норм України В.2.2-17:2006 «Будинки і споруди. Доступність будинків і споруд для маломобільних груп населення», попри наявність в установі маломобільних засуджених, не створено умов щодо утримання осіб з інвалідністю (відсутні поручні, пандуси, сходові підйомники тощо), що обмежує можливість пересування в установі осіб з інвалідністю та може бути розцінено як жорстке або таке, що принижує гідність, поведження або покарання у розумінні статті 3 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.

В порушення вимог статті 25 Закону України «Про психіатричну допомогу», через відсутність в штаті медичної частини посади лікаря-психіатра (посада скорочена), шістнадцять засуджених із психічними та розумовими порушеннями, які перебувають у установі, не отримують необхідну психіатричну допомогу. Спостереження за хворими проводить лікар-терапевт. Практика залучення лікарів - психіатрів закладів охорони здоров'я для консультування в установі відсутня.

Відповідно до Порядку організації медичної допомоги на первинному, вторинному (спеціалізованому), третинному (високоспеціалізованому) рівнях із застосуванням телемедицини, затвердженого наказом МОЗ України від 19.10.2015 № 681, через відсутність залучення до телемедичної мережі необхідних лікарів-консультантів, лікарі медичної частини не здійснюють запитів на телемедичне консультування та не мають можливості отримати телемедичне консультування, що обмежує можливості для надання медичної допомоги засудженим в умовах несвободи та призводить до формальності цих обстежень.

Відповідно до Національного переліку лікарських засобів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 березня 2009 року № 333, та Уніфікованих клінічних протоколів, розроблених у відповідності до Стандартів надання медичної допомоги, затверджених наказом МОЗ України від 28.09.2012 № 751 «Про створення та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації

охорони здоров'я України», аптека медичної частини не забезпечена виробами медичного призначення та лікарськими засобами належної номенклатури у достатній кількості.

З огляду на викладене, а також приймаючи до уваги те, що за вимогами частини 2 статті 4 Закону України «Про Державну кримінально-виконавчу службу України», не передбачене законодавством обмеження прав і свобод людини та громадянина неприпустиме і тягне за собою відповідальність згідно із законом, на підставі статей 13, 15, 19-1 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» -

ВИМАГАЮ:

1. Вжити невідкладних заходів для усунення наведених порушень прав засуджених на медичну допомогу, причин та умов, що сприяють таким порушенням, та їх недопущення у подальшій діяльності медичної частини № 58 філії ДУ «Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України» в Хмельницькій області.

2. Притягнути до дисциплінарної відповідальності керівних службових осіб:

- медичної частини № 58 філії ДУ Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України в Хмельницькій області;

- філії державної установи Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України в Хмельницькій області;

- державної установи Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України;

- державної установи Генеральна дирекція Державної кримінально-виконавчої служби України;

- заступників Міністра юстиції України, якими відповідно до розподілу обов'язків має спрямовуватися та координуватися діяльність ДУ Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України та ДУ Генеральна дирекція Державної кримінально-виконавчої служби України, винних у допущенні виявлених порушень прав людини, а також послабленні контролю за організацією діяльності вказаного закладу охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України, розглянувши питання щодо відповідності їх займаним посадам.

3. Про результати подання у місячний строк повідомити Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, додавши на підтвердження інформацію та копії документів про вжиті заходи.

**Уповноважений Верховної
Ради України з прав людини**

Дмитро ЛУБІНЕЦЬ

вик. Сергій Кравченко
kravchenkoS@ombudsman.gov.ua
044 298 70 73

UB
Секретаріат Уповноваженого Верховної Ради України з прав
людини
№14962.2/22/39.3 від 30.12.2022
КЕП: Лубінець Д. В. 30.12.2022 12:01
5FB77F7B650371D0400000E88D010044560300